Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions
The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

propꝛijs reſurgent coꝛpoꝛibꝰ que
nunc[a] geſtāt vt recipiāt ſcḋm opera
ſua ſiue bona fuerint ſiue mala illi
cū diabolo penā ꝑpetuā: ⁊ iſti cum
xp̄o gloꝛiā ſempiternam. ¶ Una
vero eſt fideliū vniuerſalis eccle
ſia extra[b] quā nullus oīno ſaluat̄:
in qua idē ipſe ſacerdos eſt ſacrifi
cium[c] Jeſus chriſtꝰ cuius coꝛpus ⁊
ſanguis in ſacramento altaris ſub
ſpeciebus[d] panis ⁊ vini veraciter
continentur: tranſubſtantiatis pa-
ne ī coꝛpus ⁊ vino in ſanguine po
teſtate diuina vt ad perficiendum
myſterium vnitatis accipiamꝰ ipſi
de ſuo qḋ accepit ipſe de noſtro.
¶ Et hoc vtiqꝫ ſacramētum ne-
mo pōt ꝯficere niſi ſacerdos q ri-
te fuerit oꝛdinatus ſcḋm[e] claues eccle
ſie: quas ipſe cōceſſit apoſtolis eo-
rumqꝫ ſucceſſoꝛibus Jeſus xp̄s.
¶ Sacramētum[f] vero baptiſmi
qḋ ad dei inuocationē ⁊ īdiuidue
trinitatis videlicꝫ pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpi-
ritusſancti conſecrat̄ in aqua tam
paruulis q̄ꝫ adultis in foꝛma eccle
ſie a quocūqꝫ[g] rite collatum ꝓficit
ad ſalutē. ¶ Et ſi poſt ſuſceptio-
nem baptiſmi qſquā ꝓlapſus fue-
rit in peccatū per veram pōt ſemꝑ
penitentiā reparari. ¶ Non ſolū
autē virgines cōtinentes verum
etiam cōiugati[h] per rectā fidem ⁊
operationē bonam placentes deo
ad eternam merētur beatitudinē
peruenire. ¶ Idem in eodem.

¶ Pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſan-
ctus vera vnione non collectiua
ſeu ſimilitudinaria ſunt vna eſſen
tia ſubſtantia ſeu natura: cōtrariū
ſentientes vt heretici ſunt cēſen-
di niſi ab errore reſipiſcāt: ⁊ coꝛre-
ctiōi apoſtolice ſe. ſe ſupponant.

Damnamus ergo ⁊ repꝛoba
mus libellum ſeu tractatum
quē abbas ioachim edidit contra
magiſtrū petrū lōbardū de vnita
te ſeu eſſentia trinitatis appellans
ipſum hereticū ⁊ inſanū pꝛo eo ꝙ
in ſuis dixit ſententijs: quoniā q̄
dā ſūma res eſt pater ⁊ filius ⁊ ſpi-
ritusſanctus ⁊ illa nō[i] eſt generans
neqꝫ genita neqꝫ ꝓcedēs vn̄ aſſe-
rit[k] ꝙ ille[l] non tam trinitatē q̄ꝫ qua-
ternitatē aſtruebat in deo videlꝫ
tres ꝑſonas: ⁊ illā cōmunē eſſen
tiam q̄ſi q̄rtā manifeſte ꝓteſtās ꝙ
nulla res eſt que ſit pater ⁊ filius ⁊
ſpiritusſanctus: nec eſt eſſentia nec
ſubſtantia nec natura: quāuis con
cedat ꝙ pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſan
ctus ſunt vna eſſentia vna ſubſtan
tia vnaqꝫ natura: uerū vnitatem
huiuſmodi nō uerā ⁊ ꝓpꝛiā ſed
quaſi collectiuā ⁊ ſimilitudinariā
eſſe fatetur quēadmodū dicuntur
multi hoīes unus populus: ⁊ mul
ti fideles una eccleſia: ⁊ iuxta illud
multitudinis credentium erat coꝛ
unum ⁊ anima vna: ⁊ qui adheret
deo vnus ſpiritus eſt cū illo: item
ille qui plantat[m] ⁊ qui rigat[n] vnum
ſunt ⁊ oēs unum coꝛpus[o] ſumus ī
chriſto. Ruꝛſus in libro regū po-
pulus meus ⁊ populus tuus unū
ſunt. Ad hanc autē ſuam ſn̄iam
aſtruendā illud potiſſimū verbū
inducit qḋ xp̄s de fidelibus inquit
in euāgelio: uolo pr̄ ut ſint vnum[p]
in nobis ſicut ⁊ nos unū[q] ſumus.
ut ſint cōſumati in unū. nō[r] enim ut
ait[s] fideles chriſti ſunt unū. i. q̄dam
una res que cōmunis ſit oībus ſꝫ
hoc modo ſunt unum. i una eccle-
ſia ꝓpter catholice fidei vnitatē ⁊
tandē vnū regnū propter vnionē
īdiſſolubilis charitatis quēadmo-
dū in canonica Joannis apoſtoli
epiſtola legit̄ q: tres ſunt qui teſti-
moniū dant in celo pater[t] ⁊ filius
⁊ ſ. ſ. ⁊ hi tres[u] unū ſūt ſtatiqꝫ ſubiū
gitur ⁊ tres ſunt qui teſtimonium
dant in terra[x] ſpiritus[y] aqua ⁊ ſan-
guis[z] ⁊ hi tres unū ſunt ſicut in qui
buſdā codicibus inuenit̄. ¶ Nos
autē ſacro approbante cōcilio cre
dimus ⁊ cōfitemur cum petro: ꝙ
una quedā ſumma res eſt incom-
prehenſibilis quidē ⁊ ineffabilis
que ueraciter eſt pater ⁊ filius. ⁊ ſ.
ſ. tres ſimul perſone ac ſigillatim
quelibet earundem: ⁊ ideo in deo
ſolūmodo trinitas eſt non quater-
nitas q: quelibet triū ꝑſonarū eſt
illa res uidelicet ſubſtātia eſſentia
ſeu natura diuina que ſolū eſt uni-
uerſoꝝ pꝛincipiū: preter qḋ aliud
inueniri nō pōt: ⁊ illa res non eſt
generans[?] neqꝫ genita[ꝶ] nec ꝓcedēs
ſꝫ eſt pater qui generat: ⁊ filius qui
gignit̄ ⁊ ſpiritusſanctus qui pꝛoce
dit vt diſtinctiones ſint in ꝑſonis ⁊
vnitas in natura[a]. Licet igitur aliꝰ
ſit pater[b] aliꝰ filiꝰ alius ſpiritusſan
ctꝰ non tamen aliud ſꝫ id qḋ qḋ eſt
pater ⁊ filiꝰ ⁊ ſpiritusſanctus idem

a ¶ Nunc geſtant. vnde apoſtolus: hoc moꝛtale induet immoꝛtalitatem.
b ¶ Extra quam. xxiiij. q. i. quoniam vetus.
c ¶ Sacrificium. de cōſec. di. ij. nec moyſes. vnde dicit̄. Rex ſedet in cena turba
cinctus duodena. Se tenet in manibus ſe cibat ipſe cibus. Dicit auguſtinus de
carne beate marie carnē accepit: ⁊ eandē carnē ad manducandū ḋdit ad ſalutē ḋ
ꝯſe. di. ij. acceſſerūt iudei. ⁊ hoc
fuit ſignificatū in ꝑſona dauid
de quo dicit̄ ferebat̄ dauid ma
nibus ſuis: vt ibi dicitur. B.
d ¶ Sub ſpeciebꝰ panis. hoc ex
cauſa ſtatutū fuit ut in alia foꝛ
ma ſumeret̄ ꝓpter hoꝛroꝛē vn̄
dicit̄: niſi qs mādūcauerit coꝛ
pus meū ⁊ biberit ſanguinem
meū ⁊c. audito hoc ḃbo ſcāda-
lizati ſūt diſcipuli ⁊ dixerūt du-
rus eſt hic ſmo. de ꝯſe. di. ij. ꝓ
ma de hoc ſacramēto tradit̄. ſ.
de cele. miſ. cum marthe.
e ¶ Scḋm claues. no. hic ꝙ n̄
pōt cōficere coꝛpus xp̄i niſi fue
rit oꝛdinatus in foꝛma eccleſie.
f ¶ Sacramentū ḃo baptiſmi.
hic eſt ſcḋs articulus q vltimo
ponit̄ ⁊ hic exprimit̄ foꝛma ba-
ptiſmi quā ſeruat eccleſia: de cō
ſe. di. iiij. firmiſſime. ⁊. ſ. de ba
ptiſ. ⁊ eius effectu maioꝛes.
g ¶ A quocūqꝫ. a quocūqꝫ er-
go baptiſmus ꝯferat̄ in foꝛma
eccleſie: ratū eſt vt. i. q. i. ꝙ qui
dā. ⁊ ḋ cō. di. iiij. a quodā. ⁊. c.
romanos. xxiiij. q. i. §. ſꝫ iſtud.
h ¶ Cōiugati. no. ꝙ tres ſūt oꝛ
dines in eccleſia dei. ſ. virgines
ꝯtinētes ⁊ coniugati. xp̄s enim
plus amat virgines q̄ꝫ alios:
q: ſpōte tribuit qḋ ſibi non fue
rat īperatū: ꝯtinētes etiā plus
deo placent q̄ꝫ ꝯiugati: q: non
expedit hoī ad regna celeſtia tē
dēti accipe uxoꝛē: ut. xxxiij. q. v.
tūc ſaluabit̄. ⁊ ea ſūt in n̄ris of-
ficijs gratioꝛa: que cū liceret n̄
impendere tn̄ cā dilectionis im
pēdimus. xxviij. q. i. iam nūc.

Damnamus. ¶ Hec
ḋcretalis diuidit̄ ī duas ꝑ
tes ꝓncipales. in ꝓma repꝛobat
doctrinā abbatis Joachim: in
ſcḋa ibi. Repꝛobamus dānat
illā Almerici. Pꝛima pars fa
cit qnqꝫ quia Pꝛimo r̄pꝛobat
doctrinam abbatis Joachī ꝯ
magiſtrū ſn̄iaꝝ quē ꝑſequit̄ ex
pꝛimēdo motiua ⁊ rōes ipſiꝰ.
Secūda ibi: nos aūt appꝛobat
ſn̄iā magiſtri quā dānat Joa
chim. Tertia ibi: cū ergo rn̄det
auctoꝛitati qua ꝓncipaliter mo
uebat̄ Joachim. Quarta ibi:
ſi qs dānat tenētes opinionem
Joachim. Quinta ibi: ī nullo
pꝛoteſtatur pꝛo monaſterio cui
prefuit Joachim.
i ¶ Nō eſt generās. adiunctiue
tenetur ideſt nō generat licet ſit
perſona generans.
k ¶ Aſſerit. ſ. Joachim.
l ¶ Quod ille. ſ. petrus.
m ¶ Et qui plātat. ſ. ꝓdicādo.
n ¶ Et qui rigat baptizādo in
epiſtola ad coꝛinthios.
o ¶ Unū coꝛpus. vnione chari
tatis ⁊ ſpiritu. de conſe. diſ. iiij.
queris a me.
p ¶ Ut ſint vnum. i. eiuſdem voluntatis.
q ¶ Nos vnum. ſ. vnione nature.
r ¶ Non enim. hic rn̄. concilium auctoꝛitatibus Joachim.
s ¶ Ait. ſ. Joachim.
t ¶ Pater ⁊ filius. pater dedit teſtimoniū deitatis qn̄ dixit h̄ eſt filius meus di-
letus in quo mihi bene cōplacui: ipſum audite. filius dedit teſtimoniū deitatis
quādo in mōte trāſfiguratus potentiā deitatis ⁊ ſpeciē eterne beatitudi-
nis oſtēdit. ſpiritusſanctꝰ dedit teſtimoniū: qn̄ ſup baptizatū in ſpeciē co-
lumbe regeuit: uel qn̄ ad inuocationē noīs xp̄i coꝛda credentiū impleuit.
u ¶ Et hi tres vnum. i. indifferens quo ad dandam gratiam. vel vnū
. i. vnius ſubſtantie uel eſſentie.
x ¶ In terra. ſ. ꝙ chriſtꝰ
fuit hō. ſ. de cele. miſ. in
quadam.
y ¶ Spiritus. i. huma-
na anima quam emiſit
in paſſione.
z ¶ Sāguis ⁊ aq̄. q̄ flu
xerūt de latere xp̄i: ut in
detre. pre. in q̄dā: ⁊ fuit
vera aq̄ ⁊ nō aquaticus
humoꝛ: ut quidā hereti
ci mentiuntur.
⁊ ¶ Et hi tres vnū ſunt.
nō natura eiuſdē ſubſtā
tie: ſꝫ coopatione eiuſdē
myſterij: q: ſpūs ꝑ ado
ptionē nos filios dei fec̄
aqua fecit nos filios dei
per ablutionē baptiſmi
ſanguis per redemptio-
nem gratie.
? ¶ Non eſt generās. i.
non generat ſed ē perſo
na generans.
ꝶ ¶ Neqꝫ genita. no. ad
intelligentiā ꝑſonarū ī
trinitate ꝙ nominū que
dā ſūt eſſentialia q̄dā ꝑ-
ſonalia q̄dā notionalia
Eſſentialia ſunt q̄ in ſin
gulari numero dicūtur
ꝯgrue de tribꝰ ꝑſonis ſi
gillatim vt deus bonus
deus iuſtus eternus oī-
potēs ⁊ ſimilia in plura
li ḃo numero incōgrue
dicunt̄ iuxta illud atha-
naſij: ⁊ non tres dij: ſed
vnus eſt deus. Perſo-
nalia ſunt q̄ ſupponunt
ꝑſonā ⁊ in ſingulari nu
mero tm̄. vt pater ⁊ fi. ⁊
. ſ. ſ. Notionalia ſūt que
notāt diſtinctionē in ꝑſo
nis vt generans genera
ta ⁊ ꝓcedēs. Iſta notio
nalia cū veniunt adiecti
ue dicūtur tm̄ de ꝑſonis
⁊ nō de eſſentia: ſꝫ qn̄ te
nent̄ ſubſtātiue tūc dicū
tur tā de abſentia q̄ꝫ de
ꝑſonis. vn̄ hec ꝓpoſitio
ſimplicit̄ eſt ḃa: pr̄ ē ge
nerās: ſiue hec dictio ge
nerās teneat̄ adiectiue ſi
ue ſubſtātiue. Si aūt di
catur ſubſtātia diuina ē
generās. ſi hec dictio ge
nerans teneat̄ adiectiue
falſa eſt q: vellet notare
diſtinctionē in diuina eſ
ſentia ſi teneat̄ ſubſtāti-
ue ḃa ē: q: tunc ē ſenſus
ſubſtantia diuina ē ge-
nerans. i. ꝑſona q̄ gene
rat vn̄ noīa iſta generās
genita ⁊ ꝓcedēs adiūcta
noībꝰ ꝑſonaꝝ diſtinctio
nem notāt ꝑſonaꝝ iun-
cta vero cū noībus iſtis
ſubſtantia natura ſeu eſ
ſentia diuina tenētur ſubſtantiue: ⁊ notant eſſentiam tantum.
a ¶ Natura. hec eſt illa ſumma res quam dixit magiſter. P.
b ¶ Alius pater alius filiꝰ. diſiūctiua ſiue partitiua noīa ut vnus aliqs
alius duo: ⁊ ſimilia aliqn̄ ſignificāt eſſentiam aliqn̄ nō. Noīa partitiua
iuncta cū noībꝰ ꝑſonalibꝰ ⁊ nō eſſentialibꝰ in maſculino ⁊ feminino gene
re notāt diſtinctionē in ꝑſonis: pater ē vnus. filius ē alius. pater ⁊ filius